

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra . . . 60 K Félévre . . . 340 K
 Negyedévre . . . 170 K Egész évre . . . 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZAM.

Szombaton megalakul az új kormány

Budapest, dec. 2. A kormányzó iudenciák során a mai nap folyamán Hencz Károly és Schandl Károly voltak kihallgatáson. Este gróf Bethlen István hosszabb ideig tartó kihallgatáson jelent meg a Kormányzónál és ez a kihallgatás a hosszú ideig tartó vál-ág ügyében fordulópontot jelent. Bethlen István gróf

holnap délelőtt a kabinet végleges listáját a Kormányzó elé terjeszti, a jövő hét elején összeülő nemzetgyűlésen már az új kormány bemutatkozik és mint azt jól értesült politikai körökben nekünk mondták, ez alkalommal Bethlen István gróf már az egységspárt zászlóját is kibontja.

A kabineteiben nem lesznek nagy változások

Bethlen István grófot a Keresztyén Nemzeti Egyesülés pártjának nagyobb része minden körülmények között támogatni fogja és csupán a pártnak egy elenyésző része, az intranszignens legitimisták fogják magukat távortartani Bethlen István gróf pártjától.

aki a tárca elfogadására hajlandónak mutatkozott. A belügyi tárca betöltése tekintetében még csupán kombinációk vannak. Így emlegetik Iklódy Szabó Jánost és Kozó István dr-t. A kisgazdapártban úgy beszélnek, hogy az új kabinet közlelmzési minisztere Hencz Károly lenne.

Politikai körökben már ma is emlegetik az új kabinet listáját és úgy tudják, hogy a Keresztyén Nemzeti Egyesülés Pártjának, jelenlegi miniszter tagjai megtartják eddigi tárcájukat. Csak a hadi és külügyi tárcában történik változás. A földmivélsügyi tárca dolgában ma az a hír járta, hogy gróf Bethlen István ezt a tárca felajánlotta Mayer Jánosnak,

A kisgazdapártban ma este megjelent dr Egan Imre nyugalmazott békésvármegyei főispán, aki hosszabb ideig volt osztrák fogságban. Egan dr-t a nyugatmagyarországi harcokban fogták el az osztrákok és a magyar kormány ismételt közbelépése most végre sikerrel járt és kiszabadult a fogságból. Dr Egant a pártban meleg ünneplésben részesítették.

A keresztyénpárt egészében támogatja Bethlent

A Keresztyén Nemzeti Egyesülés Pártjának vezetősége ma délelőttre intéző bizottsági ülést hívott össze, amely azután plénáris értekezletre alakult át. Az értekezleten Halter István elnökelt és a párt miniszterein kívül számosan részt vettek benne. Az értekezlet teljesen bizalmas jellegű volt és hivatalos közlést nem adtak ki.

hogy most annál inkább szükség van az egységes erős kormányzó pártra, mert a bécsi események megmutatták, hogy az elégedetlenség milyen súlyos következményű kirobbandshoz vezethet. Az ilyen elégülettségnek csak egy erős kormányzat vehet véget.

Értesülésünk szerint az értekezleten politikai kérdésekről tárgyaltak. A felszólalók hangsúlyozták, hogy a keresztyénpártnak Bethlen törekvéseit egységesen támogatnia kell és általában az a hangulat alakult ki, hogy Bethlen grófot a keresztyén párt a maga egészében támogatni fogja. A felszólalók hangsúlyozták,

A pártban úgy tudják, hogy Bethlen gróf az új kabinetlistát legkésőbb holnap reggel terjeszti a nyilvánosság elé. Hogy kik vesznek részt a kabinetben, azt még nem tudják és erre vonatkozólag minden kombináció idő előtti.

Bethlen és Mayer tanácskozásai

A miniszterelnök ma délben 1 órakor magához kérette Mayer János államtitkár, a kisgazdapárt elnökét, hogy vele a kibontakozás lehetőségeiről tárgyaljon. A kisgazdapártban az a felfogás, hogy csak pártszövetségi alapon lehet a válságot megoldani.

A disszidens képviselők ma délben pártértekezletet tartottak, amelyen behatóan megvitatták a jelenlegi politikai helyzetet. Az értekezletet holnap délben folytatják.

Bethlen gróf és Mayer tanácskozásaitól politikai körökben fontos elhatározásokat várnak. Ugy látszik, hogy a miniszterelnöknek sikerült Mayer János révén a kisgazdapártot teljes egészében a maga számára megnyerni. A párt önállóságát és szervezetét nem adja fel, megmarad továbbra is azon az alapon, amelyen eddig dolgozott, de a kabinettel szemben bizalommal fog viselkedni. Most arról van

szó, hogy a kisgazdapárt elfogadja-e azokat a határozatokat, amelyeket Mayer révén Bethlen István gróf nagyatádi Szabó tudomására hozott.

Ezek a határozatok személyi kérdésekre vonatkoznak.

A neveket nem akarják nyilvánosságra hozni mindaddig, amíg a velük való tárgyalást be nem fejezik és ehhez hozzá nem járul a kisgazdapárt is. Nagyatádi Szabó megmarad eredeti elhatározása mellett, hogy a kormányban helyet nem foglal és előreláthatólag az új földmivélsügyi miniszter nem Mayer lesz, hanem a pártnak egy másik embere, aki a párt teljes bizalmát bírja.

Hencz Károly a Kormányzónál

Hencz Károly, a kisgazdapárti nagyatádi csoport egyik vezető tagja, ma reggel meglepetésszerűen kormányzó audienciára kapott meghívást. Hencz Károly 2 és fél óra hosszat időzött a Kormányzónál és kihallgatása során precizította a párt álláspontját és mindazokat a lehetőségeket, amelyek segítségével a párt a kibontakozást lehetőségek tartja. Audienciája után nagyatádi Szabóhoz sietett, akit részletesen tájékoztatott kihallgatásának anyagáról.

már mindenképpen módot akarván nyújtani a keresztyénpártnak arra, hogy a kormányt egységesen támogassa, a letartóztatott képviselők mentelmi ügyének tárgyalása alkalmával ki fog vonulni az ülésteremből. Ezzel a keresztyénpártot súlyos dilemma elé állítja, mert a keresztyénpárt most vagy Bethlen Istvánt, vagy Andrassy Gyulát lesz kénytelen leszavazni és mint a kisgazdapártban mondják, nem teheti meg azt, hogy egy számára életbevágó fontosságú kérdésben előre feltett szándékkal egyszerűen leszavaztassa magát a kisgazdák kal. (MTL.)

Nagyatádi Szabóhoz igen közel álló helyről úgy értesülünk, hogy a kisgazdapárt most

Megcáfolták

a Hadik kombinációt

A „Magyar Hirlap“ úgy értesült, hogy Bethlen István gróf miniszterelnök Hadik János grófnak felajánlotta a miniszterelnökséget. Ilyen értelmű előterjesztést tett a Kormányzónak is. Hadik János kijelentette, hogy semmi körülmények között nem vállalkozik kormányalakításra. Politikailag jól informált körökből úgy értesülünk, hogy a „Magyar Hirlap“-nak ez a híre teljesen légből kapott koholmánynak látszik, amennyiben a Kormányzó a mai nap folyamán sem Hadik grófot, sem Bethlen grófot ki nem hallgatta.

A bécsi események és a népszavazás

Politikai körök figyelmét nagy mértékben magukra vonták azok az események, amelyek Bécsben játszódtak le. Az ottani kommunista zavargások a legközelebről érdekelnek bennünket, legközvetlenebbül veszélyeztetik az állam belső rendjét és azt a konszolidációt, amelyet elkeseredett politikai harcok árán végre meglehetett alapozni ebben az országban. A kormány ezekkel az eseményekkel szemben kövelessége minden eshetőségre készen állnia és olyan preventív intézkedéseket megtennie, amelyek a vörös járvány elterjedését meggátolják. Általában azt hiszik ugyan, hogy a vörös rém nem sokáig pusztít Bécsben, mivel ennek a lakosságnak tulnyomó része polgár, a munkásság nem áll a harmadik internacionálé alapján, a keresztényszocialisták pedig Ausztriában oly erősek és oly szervezetek, hogy egy-két nap alatt feltétlenül meg tudnák gátolni azt, hogy a vörös hatalom Bécs határain túl terjedhessen. A keresztényszocialista alapon álló Bauernbundok meg fogják tenni a maguk kövelességüket, fellépésük pedig annyival nagyobb sikerrel kecsegtet, mivel a Bauernbundok minden tartományban pompásan be vannak szervezve és így sokkal hamarabb fogják legyűrni a vörös uralmat, mint a mi földmives népünk, amely tisztán a maga ösztönétől vezetve, szervezetenlül vette fel a küzdelmet a vörös rém ellen.

A bécsi eseményekkel kapcsolatban Bleyer Jakab a következőket mondotta:

A jelenlegi bécsi zavargások nem fognak politikai következményekkel jární. Kétségtelen azonban, hogy erősen befolyásolják a népszavazás előtt álló Sopron és környékének lakossága hangulatát. A népszavazás alá eső terület tulnyomó részét ugyanis polgári lakosság alkotja, amely természetesen idegenkedik és fél a bécsi szocialdemokrata-kommunista uralomtól. Sőt valószínű, hogy a történetek után a brennbergi bányászok is Magyarországtól fogják boldogulásukat várni, mert a konszolidált gazdasági viszonyok Magyarországon jobban megadhatják nekik a megélhetést, mint a pénzügyi anarchia felé közeledő és éhínség előtt álló Bécs.

Az olasz vasutas-sztrájk

Róma, dec. 2. Néhány lap riasztó híreket közöl arról, hogy Olaszországban küszöbön áll az általános vasuti sztrájk. Ezzel szemben a valóság az, hogy a vasutas szakszervezet vezetősége a leghatározottabban ellenzi ezt a sztrájkot és a kormány is erélyes intézkedéseket tett esetleges kitörése ellen. Csupán a kommunisták igyekeznek a vasutasokat sztrájkra bírni, de ez a törekvésük előreláthatólag nem fog sikerülni.

Megszűntek a bécsi zavargások

Bécs, dec. 2. Az összes műhelyekben, üzemekben stb. ismét megindult a munka és csak a kommunista munkásságnak kisebb csoportjai agítálnak a sztrájk folytatása mellett. A nyilvános épületeket, bankokat és a tőzsdét

rendőri készütségek őrzik. — A kommunisták sajtóorgánumát elkobozták. Azokat, akiket a tegnapi fosztogatásokon tetten értek, beszállítják az országos törvényszékre, a többi letartóztatottat még ma szabadlábra helyezik.

Nyugatmagyarországról vittek csapatokat Bécsbe

Bécs, dec. 2. A mai napon említésre méltó esemény nem történt. Egész nap hírek keringtek, hogy a város több pontján ismét fosztogatásra és rendzavarásra került a sor, de ezek a hírek alaptalanoknak bizonyultak. Csak a nagy vásárcsarnokban tört ki pánik, amikor a fosztogatók érkezését jelentették, mire a vásárcsarnokot bezárták. Mivel a rendőrség tegnap a rendet még megközelítőleg sem tudta fenntartani, ámár a kormány ma indítatva éri magát, hogy a rendőrségnek tegnapi magatartásáért elismerését fejezze ki, már tegnap

kiadták a parancsot a katonaság igénybevételére. Nyugatmagyarországról katonái és csendőrközpontjainkat vittek vissza, amelyek ma már Bécsbe érkeztek. A középületeket, a bankokat és a tőzsdét rendőri védelem alá helyezték. A közönség körében azt várták, hogy a nemzetgyűlés mai ülésén foglalkozik a tegnapi eseményekkel. Ez azonban nem történt meg. A szociáldemokraták ugyanis elleneztek az erről szóló vitát és azt a felfogást képviselték, hogy a beszédek a lakosság felizgatott kedélyére csak újabb gyűlöltényként fognak hatni.

Százezer munkás vett részt a tüntetésben

A tegnapi zavargásokat az a körülmény váltotta ki, hogy dec. 1-ével a legfontosabb élelmiszek és egyéb közszükségleti cikkek árai újból 100—150%-al emelkedtek. A florid-sdorfi gyárakban százezer munkás hagyta abba munkáját és vett részt a tüntetéseken.

A lapok értesülése szerint a kormány statáriumot szándékozik kihirdetni. A zavargások nagyrészt a kommunisták agitációjára vezethető vissza. A tüntetők legnagyobb része vörös zászló alatt vonult a városba, az Internacionálét éltetve. A tegnapi zavargásoknak számos sebesültje van, de közöttük kevés a rendőrség tagja. A Ringstrasse több nagy szállodájában a külföldi állampolgárokat véresre verték. Megtámadták Sir William Good-t is, az osztrák javítási bizottság volt elnökét és elhurcolták egész garderóját. A bécsi színházak tegnap este legnagyobb részben nem tar-

tottak előadást. Több helyütt revolverlövéseket is hallottak. Ezek a lövések azonban komolyabb bajt nem okoztak.

A rendőrség sohasem lépett közbe erőszakkal. A belvárosban az első roham alkalomával sikerült a zavargókat szép sikerrel visszatéríteni. A tüntetés három városrészre terjedt ki, a belvárosra, a Lipótvárosra és a Máriahilfre. A rendőrség közel négyszáz embert tartóztatott le.

Ma a nagy üveges-cégeknek fölülte élénk volt a forgalom. Az üvegekben okozott károk milliárdokra rúgnak.

Az újonnan való beüvegzés nehézségeibe ütközik, mivel nagyobb készletek nincsenek kéznél a bécsi raktárakban és a gyárból való megrendelés nehézségekkel jár és hosszú időt igényel.

Kommunisták készítettek elő a rombolást

Bécs, dec. 2. Mint nyilvánvaló volt és amint azt a bécsi lapok is leszögezték, a tegnapi tüntetést a kommunisták rendezték. A rombolás szisztematikusan volt előkészítve és nem csupán magyar kommunisták, hanem Berlinből egyenesen erre a célra ide érkezett kom-

munisták is vettek részt ebben a tüntetésben és annak tervezésében.

A Schwarzenberg-terem példánul egy kommunista a legtipikusabb berlini kiejtéssel hívta fel a sokaságot a szállodák megtámadására.

Osztrák gyanúsítások és rágalmak

Több bécsi lap a fosztogatással egybekötött tegnapi nagy tüntetés okaival foglalkozva, egy állítólagos budapesti jelentésre utal, amely szerint Budapesten már a kora délutáni órákban külön kiadások és röpiratok számoltak be a tanácsköztársaságnak Bécsben történt kikiáltásáról. Utalva a magyar főváros nagyon is gyors informáltságára és egyes rendőri jelentésre, amely szerint a rombolásokban idegenek is részt vettek, a hivatalos vizsgálat befejezése előtt megállapíthatónak tartja, hogy a tüntetés előidézésében idegen befolyás érvényesült.

A bécsi sajtónak ezzel az áttetsző gyanúsításával szemben a MTI megállapítja, hogy a bécsi lapokban reprodukált jelentés szem-

szedett hazugság. Budapesten semmiféle, a bécsi eseményeket tárgyaló külön kiadás, vagy röpirat nem jelent meg. Jellemző azonban a bécsi sajtónak Magyarországgal szemben az utolsó években tanúsított magatartására ez a sietség, amellyel az Ausztriára nézve oly szomorú események forrását Magyarországon óhajtották megtalálni.

A rosszhiszeműségnek különös foka szükséges ehhez az eljárásból, amidőn tudvalevő, hogy épen Bécs városa fogadta oly nagy vendégszeretettel és türi már több mint két év óta azoknak az elemeknek a garázdálkodását, amelyek épen a kommunizmus idején tanúsított magatartásuk miatt szöktek meg Magyarországról.

A zavargások hátráltatják a külföldi segélyt

A tegnapi bécsi események az itteni antantköröknél élénk benyomást keltettek. Az eseménynek leírását tartalmazó szikratáviratok mentek Londonba, Párisba, Rómába és valószínűleg már a párisi nagyköveti konferencia is birtokában van a részletes jelentéseknek. Az antant képviselői leplezetlenül bevallják, hogy ekkora zavargásokat és ilyen okatlan pusztításokat sohasem láttak.

Kijelentik, hogy a nyomozó drágaságra való tekintettel a lakosság izgatottsága ugyanis érthető, de úgy vélik, hogy azok a pusztítások, amelyek a köztárgyon száz meg százmillióját semmisítették meg, a külföldi segélyt éppen ségél nem fogják siettetni.

Ellenkezőleg az ilyen események inkább arra alkalmasak, hogy a külföldi tőkét Bécsből távolítsák.

A karjalai ellenforradalom

Helsingfors, dec. 1. (Szikratávirat.) A finn nép nemzeti ujjaszületése alkalmából sokkal fokozottabb mértékben éri a faji, nyelvi és földrajzi egység szükségességét. Nem csodálkozhatunk, ha a keletkareliai nép is nemzeti alapra próbálja helyezni országát. A keletkareliai lakosság most már a leghatáro-

zottabban ellenszegül a szovjet javára való mindenféle rekvirálásnak. A finn kormány teljes joggal hívja fel a népszövetséget arra, hogy vessen véget a Finnország közvetlen határára lejátszódó háborus akciónak.

Moszkva, dec. 2. (Szikratávirat.) A karjalai finn felkelők legközelebb valószínűleg tárgyalásokat indítanak meg a finn kormány segítségével a szovjetkormánnyal.

A tanári kör közgyűlése

A református főgimnázium tanácstermében élénk és figyelemre méltó ülést tartott tegnap délután az Országos Középiskolai Tanáregyesület helybéli Köre, jelölve annak, hogy a tanárság a mai súlyos és erősen anyagi világban is komoly megbeszélés tárgyává akarja tenni a reá bizott serdülő magyarság szellemi igényeit is és szavát akarja hallatni a tanterv-reformáló tevékenységben.

A kör, melynek súlyos szava évtizedeken át hathatós irányítója volt a magyar közoktatásnak, most is részt követel és kap, mint a Tanáregyesület leghatalmasabb vidéki köre, a pedagógiai közvélemény kialakításában.

A dr. Bessenyei Lajos elnöke alatt tartott ülés ezuttal — dr. Szeremley Béla tartalmas felolvasása alapján — a középiskolai zenetanítással foglalkozott és Jakucs István, majd dr. Dóczy Imre mélyreható felszólalása után határozatként kimondotta, hogy a zenének — különösen a magyar zenekultúra fejődése érdekében — az eddigieknél nagyobb teret kíván juttatni a középfokú tanintézményekben. Majd dr. Szabó Márton alapos és lelkes előadásával kapcsolatban, Osvath Ödön, dr. Medveczky Károly, Tankó Béla, Jóvér Antal és dr. Zivuska Jenő hozzászólásaiban az újonnan kötelezővé tett tárgyakról, különösen a közgazdaságtanról és társadalomtan tanításáról mondott a részletekre kiható és boncoló véleményét és egyöntetűen állást foglalt amellett, hogy a tantervnek a kor igényekhez való megreformálása, valamint megfelelő kulturisztóriai, társadalmi és főképpen helyes és egészséges világnézeti studiumokkal való kibővítése csak egységes elvből kiinduló és mindeure kiterjedő alapos revízióval eszközölhető, s távolról sem csipp-csappnyi foltozgató, toldozgató, egyes szakaszokra szorítkozó, esetleg aránytalan kiegészítő műveletekkel.

Az ápolónők képzése

Tegnap délután tartotta meg a Magyar Országos Vöröskereszt Egyesület debreceni fiókja közgyűlést a városháza közgyűlési termében.

Az ülést dr. Komlóssy Dezső nyitotta meg. Megemlékezett a Vöröskereszt ez évi működéséről s köszönetét fejezte ki azoknak az egyesületi tagoknak, kik a különböző szeretetadományok szétosztásánál és a Mensa Academica ellenőrzésénél tevékenyen működtek közre. Majd felkérte Ibrányi Alice rendfőnöknőt előadásának megtartására.

Ibrányi Alice, a Vöröskereszt főnöknője felhívta e figyelme a betegápolás ügyének elhanyagolt és szervezeten voltára. Megállapította, hogy a Nyugattal szemben igen elmaradtunk, mert az ápolónők kiképzése elégtelen. E végből magasabb tanfolyamok megindítása látszik szükségesnek, melyek 2 évig tartanak. E tanfolyam megindítására áldozatok keltenek, de ez önmagában véve nem elegendő. Sikerral csak akkor járna e tanfolyamok rendezése, ha elegendő jelentkező akadna a középosztály művelő leányainak sorából, kik a betegápolásban a legideálisabb női feladatot látnák s kiknek középiskolai végzettségük a tanfolyam sikeres elvégzésére elegendő garanciát is nyújtana.

Különösen Debrecen és vidékét érinti közlelő ez a kérdés, mert itt a tudóvész jobban pusztít, mint Budapest nyomortanyáin ezer más betegség.

Ibrányi Alice főnöknő beszéde után

Csikó dr. egyetemi orvostanár beszélt s kiemelte, hogy az egyetem megnyitásával merült fel az a kérdés, hogy ápolónői tanfolyamot nyissanak. Ezt meg is tették szerény keretek között. Ma 10 hallgatója van a tanfolyamnak s e hallgatókról a legnagyobb elismerés hangján emlékezett meg. Támogatást kér különösen az elszegényedett középosztály leánygyermekéi figyelmét hívja fel e pályán való elhelyezkedésre.

Dr. Komlóssy Dezső megköszönte az előadók szíveségét, a teljes gyűlést délután 5 órakor berekesztette.

Spanyolországban kikiáltották a köztársaságot

Bécs, dec. 2. Az „Abend“ jelenti: Madridból és Barcelonából érkezett távirati híradások szerint Spanyolországban kikiáltották a köztársaságot. A madridi parlamentben a köztársaságiak tegnap előterjesztették követeléseiket, amelyek értelmében az állandó hadsereg feloszlatandó és tisztá demokratikus alapon álló milícia szervezendő. Franciaországgal meg kell szakítani a tárgyalásokat és a marokkói kalandról le kell tenni. A köztársasági párt állítólag kevés szavazati többséget ért el.

Kevéssel ezután a parlamentet hírszerint megostromolta a munkásság, amely min-

denült abbahagyta a munkát. Kikiáltották a köztársaságot és azt beszélük, hogy a hadsereg nagyrésze átpártolt a köztársaságiakhoz.

Attól tartanak, hogy a köztársasági és monarchista csapatok között véres harcra kerül a sor. Barcelonában a köztársasági párt elfogta a kormányzót és a rendőrfőnököt. Azt várják, hogy Alfonz király, aki Madridot elhagyta és avaralóhelyére, Villa Gartiába ment, haladéktalanul lemond. Híre jár, hogy a legközelebbi napokban elhagyja Spanyolországot. Lapzártakor írja az „Abend“, hogy sikerült a követelésekkel beszélni, aki rem ad hitelt a távirati jelentéseknek.

Kinyomozták a Petőfi-téri rablógyilkosság tetteseit

A múlt hét szombatján, november hó 26-án este 7 órakor ütötték le egy ásonyéllel és rabolták ki Krámer Gyula bankbizományost, aki hétfőn az Augusztá-szanatóriumban belehalt sebébe. A tettes, vagy tettesek félmillió korona értékű pénzt, idegen valutát és ékszeret zsákmányoltak.

A debreceni rendőrség a bűntény után egy negyedóra múlva a helyszínen volt és azonnal a legszigorubb nyomozást indította meg. Több nyomon indult el a rendőrség, de hétfőtől kezdődőleg mindinkább egy irányba haladt a nyomozás, míg végre tegnap már teljesen pozitív eredményeket értek el. A rendőrség kétségkívül megállapította, kik követték el a Petőfi-téri vakmerő rablógyilkosságot.

A tettesek

Az eddigi nyomozás adatai szerint teljes bizonyossággal megállapítható, hogy Krámer Gyula gyilkosa Marozsán Sándor szilágysomlyói születésű, 20 éves foglalkozás nélküli géplakatossegéd, aki középtermetű, beretvált bajszu, kidülledt szemű fiatalember, sportsapkát, szürke katonai egyenruhából átalakított polgári ruhát, lovagló nadrágot, eszímát viselt. Marozsán a bűntény elkövetése előtt csak néhány napig tartózkodott Debrecenben. Valószínű, hogy magát a bűncselekményt egyedül követte el, de igen sok adat áll a rendőrség rendelkezésére, hogy bűntársa is van, Márkus Sándor 23 éves fodrászsegéd személyében, aki segített neki a bűntény végrehajtásában s vagy őt állott, vagy „falazott“. Márkus középtermetű, sovány, pattanásos arcu, kopaszra nyírott fejú, szürke, vagy szürkészöld ruhában volt, eszímát vagy lábszárvédőt viselt. Márkus szent-lázari vagy belényesi születésű. Mindkettő rovtmultu ember.

Az egyetemi építkezésnél lopták a bűnjel-ásót

Megállapította a rendőrség, hogy Márkus Sándor fodrászsegéd, aki egyideig piperocikkéket is árult, május közepétől június 4-ig az egyetemi építkezéseknél dolgozott; innen azonban június 4-én kilépett s hogy azután hol dolgozott, azt nem tudják. Az ásonyéllel, amelylyel a bűntényt elkövették, az egyetemi építkezéseknél lopta Márkus. Az áso — amint felismerték — közönséges gyári munka. Az ásoval, amint megállapították, a legutolsó időkben erősen kvarctartalmu fekete földben ástak.

Hajsza a tettesek után

A rendőrség úgy Marozsánnak, mint Márkusnak november 26-ig, délután 6 óráig, tehát a gyilkosság előtti óráig minden lépéséről tud. Itt azonban megszakadt a nyom. Azonban azok a bizonyítékok, amelyek már a rendőrség kezében vannak, mind kétségkívül megerősítik azt, hogy Marozsán és Márkus előre készültek a bűntényre.

A rendőrség nem lankadó erővel mindent megtesz a tettesek kézrekerítésére. Két eshetőség van; a tettesek vagy rögtön a gyilkosság után este Budapestre utaztak, vagy pedig oláh megszállott területre menekültek. Ez utóbbi feltevést megerősíti az a körülmény is, hogy mindkettő erdélyi születésű. Nincs ki-

zárva azonban az sem, hogy a bűnösök felzáró helyére, Budapestre menekültek. A rendőrség 83 helyre sürgönyözte meg a Marozsán és Márkus személyleírását. Budapestre már kedd óta több debreceni detektív tartózkodik, ezeknek most újabb utasításokat küldtek.

A közönség és a nyomozás

A bűntény kiderítése hatalmas munkát rótt a rendőrségre. A nyomozást Dr. Tóth Gyula rendőrkapitány végezte lankadatlan buzgalommal és nagy eréllyel. 18 polgári rendőr éjjel-nappal szakadatlanul a Petőfi-téri rablógyilkosság ügyében nyomozott. Sajnos, a debreceni közönség hihetetlen közönnnyel és nemtörődomséggel viseltetett a nyomozás iránt s a legfontosabb szemtanúk is csak három-négy nap múlva jelentkeztek. Ha a debreceni közönség is a fővárosihoz hasonlóan segített volna a nyomozásban, már három nappal előtől ott állott volna a nyomozás, ahol most.

Igy például az igen fontos bűnjelét, a borosüveget, amit meneküléskor ejtett el Marozsán, csak három nap múlva szolgáltatták be, pedig erről ujjlenyomatot vettek fel s kétségkívül megkönnyítette volna a gyilkosság felderítését.

Valószínű, hogy a rablógyilkosság tettesei rövidesen az igazságszolgáltatás kezébe kerülnek.

Az elsült puska áldozata

Gondatlanságból okozott emberölés bűntettével megvádolva állt ma a kir. törvényszék dr. Visky Sándor elnökleite alatt működő büntető tanácsa előtt Sutyák Imre hajdusoboszlói gazdálkodó. Öszbe borult hajú tisztességes 8 gyermekes családapa, kit önzetlen becsületességért nagyon tisztelnek Szoboszlón.

A dolog úgy történt, hogy Sutyák egy félreeső mezői uton tanyájára igyekezett kocsiján. Előtte haladt egy szekér, s azon két ismerős: a 15 éves Szabó István s a 18 éves Szabó János ültek. Sutyák átszólt a gyerekekhez, hogy álljanak meg egy kis időre, mert le akar szállni a kocsijáról s mivel egyedül van, a lovait addig nincs a ki tartása.

A gyerekek megálltak a szekérrel és Sutyák, miután az előtte haladó szekérig elhajtott megállította kocsiját, majd bekecsét levette s az ülésre dobta s vadászfegyverét a bekeccsel betakarva azt az ülésen hagyta.

Miután leszállt, odament az első szekérhez s beszélgetni kezdett a 15 éves Szabó Istvánnal. Egyikük sem vette észre, hogy a 18 éves Szabó János lelopódzott a szekérről s hátrament a kocsihoz. Bizonyosan a vadászfegyvert akarta megnézni s lehet, hogy azt kezével ki is akarta huzni a bekecsből, ahonnan csak a csöve látszott ki. A fegyver elsült s oly szerencsétlenül találta Szabó Jánost, hogy az azonnal meghalt.

Sutyák Imre vallomásában előadta, hogy ő a gyerekeket csak arra kérte, hogy álljanak meg a szekérrel, de nem szól nekik, hogy lo-

vát tartsák s így nem is gondolt arra, hogy valamelyik odamegy kocsijához. S miután fölfordulva állott, nem is vette észre, hogy Szabó János leugrott a szekérről. Könnyes szemmel kérte felmentését, mert mint mondta, ártatlannak érzi magát s őt is nagyon lejusította az szerencsétlenség.

A másik tanu a 15 éves Szabó István volt, kit eskü alatt hallgattak ki. Szabó István mindenben megerősítette Sutyák vallomását s ő is azt mondta, hogy nem vette észre kocsiát elhatározását, mert Sutyák felé fordulva beszélgetett, míg az a másik oldalon ugrott le a szekérről.

A kir. törvényszék rövid tanácskozás után Sutyák Imrét a vád alól felmentette. Az ügyész az ítélet ellen perorvoslattal elt.

Ajugoszláv vasuti kocsik

Grác, dec. 2. A „Tagespost“ jelenti Belgrádból: A közlekedésügyi miniszterium elküldte megbízottait Bécsbe, hogy vegyék át azt a háromszáz vasuti kocsit, amelyeket Jugoszlávia Ausztriától kölcsön kért, hogy termékeit kivihesse.

A jóvátétel

Budapest, dec. 2. Munkatársunk illetékes helyen a következő felvilágosítást kapta:

— Határozott hangú jegyzék a természetbeni jóvátétel ügyében most nem érkezett. Tény az, hogy a jóvátételi bizottság érdeklődött békeszerződés adta jogánál fogva minden dolgunk iránt. Főként pénzügyi helyzetünkről, teljesítő képességünkről és olyan javainkról, amelyekben feleslegünk lehet. Ilyen irányú kérdést már több ízben intéztek hozzánk, de olyan felszólítást, hogy bizonyos javakat természetbeni jóvátétel fejében már most le kellene adnunk, egyáltalán nem érkezett még.

Felgyújtotta haragosa tanyáját

A kir. törvényszék büntető tanácsa Visky Sándor dr. elnökleite alatt tegnap tárgyalta Molnár Márton kabai csász, rokkant katona ügyét, akit azzal vádoltak, hogy ez év szeptember 7-én este 8 és 9 óra között felgyújtotta özv. Borbély Ambrusné tanyáját.

Molnár Márton kihallgatása alatt visszavonta a csendőrség előtt tett töredelmes vallomását s azt állította, hogy a csendőrök kényszerítették beismerésre. Előadta, hogy a tüzet előtől való napon összeszólalkozott Borbély Mártonnal, ki az özvegyvel közös háztartásban él s az összeszólalkozás alkalmával Borbély Márton őt feldöntötte. Efeletti bánatában sokat ivott s este elment járásába, de miután részeg volt, lefeküdt a kukoricásba s a tüzet nem is látta.

Az eskü alatt kihallgatott Braun József csendőrmester, Bodnár Imre próbacsendőr, valamint két községi hajdu bizonyították hogy a csendőrök Molnárt egyáltalán nem bántalmazták. Molnár a csendőrök kérdéseire halotthalvány lett és töredelmesen bevallotta, miszerint a kérdéses napon este 9 óra felé kiment az akkor lakatlan Borbély-tanyára s mert annak fedélszélét nem érte el, az ablakból ki fejtett két vályog darabot, azokra állt rá s így gyújtotta meg az eresz felett a náddal fedett tetőt öngyújtóval.

A királyi ügyész a többi érdekelt s egy jelentéktelen tanu vallomásának meghallgatása után vádlott elmarasztaltatását kéri, míg védője felmentést kér, mert a tett elkövetését nem látja bebizonyítotttnak.

A kir. törvényszék hosszas tanácskozás után Molnár Mártont előre megfontolt szándékkal elkövetett gyújtogatás bűntetteiben mondotta ki bűnösnek ezért 3 évi fegyházra ítélte, valamint politikai jogainak 5 évre szóló felüggasztására s kötelezte a perköltségek viselésére is. Enyhítő körülménynek vette büntetlen előéletét és ittas állapotát.

Az ítéletben az ügyész megnyugodott, a védő felebbezést jelentett be.

— Hitelesítő közgyűlés. Miskolc. y Lajos főispán tegnap bejelentette a közgyűlésnek, hogy a közgyűlést hitelesítő közgyűlés hétfőn délelőtt 10 órakor lesz megtartva.

NAPI HIREK

Vasárnapi istentiszteletek

Az ev. ref. Nagytöplomban délelőtt 10 órákor predikál Dr Baltazár Dezső püspök, délután 5 órákor predikál Gábor András s. lelkész. Kistöplomban: délelőtt 9 órákor predikál Konrad Zoltán h. lelkész, délelőtt 11 órákor predikál Dr Révész Imre lelkész, délután 2 órákor predikál Zámory Sándor szénior. Kossuth utcai töplomban délelőtt 10 órákor predikál Uray Sándor lelkész, délután 5 órákor Konfirmált Iparos Ifjak és Leányok körének ünnepélye. Árpád téri töplomban délelőtt 10 órákor predikál Varga Jenő s. lelkész, délután 2 órákor predikál Csernyi Zoltán 4. é. th. Ispóty-töplomban délelőtt 10 órákor predikál Gábor András s. lelkész, délután 2 órákor predikál Kustár Dániel vallásitanító-lelkész.

Homokkerti imaházban délelőtt 10 órákor predikál Molnár Ferenc vallásitanító-lelkész.

Városi szegényházban délelőtt 10 órákor predikál Kiss Andor s. lelkész.

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetele (Kollégium, 1. kapu földszint, balra 2. ajtó) délután fél 4 órákor.

Gyermekistentisztelet járvány miatt ez évben több nem lesz.

A Konfirmált Iparos Ifjak és Leányok Önképző-körének vezetői december 4-én Vasárnap délután 5 órai kezdettel a Kossuth-utcai töplomban, a tagok és az érdeklődők számára ünnepélyt rendeznek. Előimát mond és az ünnepélyt megnyitja: Uray Sándor lelkész. Beszédet tart: Dr Révész Imre lelkész, bibliát magyaráz Kiss Andor s. lelkész. Az ének és szavalt számokat a Konfirmált Leányok Szövetségének tagjai látják el. Az ünnepély végén begyűlt önkéntes adományokból a tagok részére karácsonyfa-ünnepély rendeztetik.

A róm. kath. töplomban ma vasárnap (dec. 4-én) 6 órákor hajnali mise, a mely mindennap dec. 23-ig bezárólag, délelőtt 7, háromnegyed 11 és fél 12 órákor csendes sz. misék. Fél 10 órákor nagy szentmise, fél 10 órákor nagy sz. mise, utána szent beszéd. Délután 3 órákor litánia, és szentolvasó 4 órákor szent beszéd és Sztiz Mária ájtatosság.

Az ág. evang. töplomban (Miklós-utca 3.) folyó hó 4-én, délelőtt 10 órákor, az istentisztelet Rédey Háróly nagykarólyi ág. h. ev. lelkész végzi, mikor is megtartja próbaszónoklatát. Utána egyházi közgyűlés lesz, amely megválasztja az egyházmegyei felügyelőt.

— **Új professzor a Tisza-egyetemen.** A debreceni Tisza István tudományegyetem jogi karának római jogi professzora Kís Géza volt, aki tudvalevőleg élénk részt vett a forradalmi mozgalmakban s a román megszállás alatt a megszállított erdélyi részekre emigrált. Tanszékétől akkor megfosztották. Mint most Budapestről jelentik, a Kormányzó a megüresedett római jogi tanszékre Marton Géza dr. kecskeméti református jogakadémia tanárt egyetemi nyilvános rendes tanárrá kinevezte.

— **A megyei főispán hivatalában.** Szomjas Gusztáv vármegyei főispán, aki néhány napig hivatalos ügyek intézésére a fővárosban tartózkodott, tegnap hivatalos utjáról visszaérkezett.

— **Szabadságolások.** A közgyűlés Tóth Endre adóhivatali tisztviselőnek 2 hónapi, Hadi László adóhivatali tisztviselőnek 3 havi egészségi szabadságot engedélyezett, egyben tudomásul vette dr Zempléni Kornél tb. tanácsnok, a neki járó szabadságán kívül 2 hetet, mint egészségi szabadságot igénybe vett a tanács hozzájárulásával.

— **Hajdumegye gazdasági albizottságának ülése.** Hajdúvármegye gazdasági albizottsága tegnap délelőtt 11 órákor Pákozdy Sándor alispán elnöklése alatt ülést tartott. Az ülés ingatlanforgalmi ügyeket bírált felül.

— **Kihirdetett orvosi oklevelek.** A tegnapi közgyűlésen dr Tóth Emil tanácsnok, dr Sontagh Béla, dr Friedmann Dezső, dr László Béla, dr Nagy Géza, dr Molnár Géza orvosok tudori oklevelét kihirdette. A közgyűlés a nevezett orvostudorok okleveleit tudomásul vette s őket felvette a debreceni orvosdoktorok névjegyzékébe.

— **Az erdélyi földgáz.** Temesvári tudósítónk úgy értesült, hogy egy svájci érdekeltség két milliárd svájci frankot ajánlott fel a román kormánynak Erdély földgáz telepeinek kihasználása végett. Hir szerint a kormány komoly mérlegelés tárgyává teszi az ajánlatot, mert ezzel az összeggel ki lehet fizetni az összes államadósságokat, amelyek mintegy 60 milliárd leit tesznek ki.

— **Munkásgyűlések.** Folyó hó 4-én vasárnap délelőtt fél 11 órákor a keresztyén-szocialista közüzemi alkalmazottak tartják alakuló közgyűlésüket a Bocskay-téren levő Meteor-mozgóban, ugyancsak délután fél 3 órákor pedig a molnárok és malommunkások gyüleseznek a Keresztyén-szocialista Otthonban, Király-utca 5. sz. alatt. A gyűléseken beszélnek Anka János, „A Nép” szerkesztője és Kelemen Géza, a ker. szoc. közüzemiek orsz. szövetségének titkára.

— **Az Alföldi Takarékpénztár Debrecenben** egyik ügyvezető igazgatója, Frigyesi Jenő ur állásától e hó 1-én megvált és helyébe az igazgatóság november hó 24-én tartott igazgatósági ülésén Fischer Jenő urat, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank főtisztviselőjét ügyvezető igazgatónak megválasztotta, aki helyét már e hó 1-én el is foglalta.

— **A lengyel-cseh határ.** Párisból jelentik: A lengyel-cseh határ megállapítására kiküldött szövetséges bizottság a Javortina hegy-ség ügyében Lengyelország javára döntött. Kárpótlásul a cseheknek ítéltek oda Niebziце és Kaczvin községeket.

— **Az orosz hóhérgép működése.** A „Vorosdesije” című orosz lap statisztikát közöl a bolsevikiek által meggyilkolt és halálra kínzott áldozatokról. A lap az adatokat biztos forrásból vette, amelyet azonban nem nevez meg. Az oroszok meggyilkoltak 28 érseket és püspököt, 1215 papot, 6575 tanárt és tanítót, 8800 orvost és orvossegédet, 54,650 katonatisztet, 10,000 csendőr és csendőrtisztet, 260,000 katonát, 48,500 csendőrt, 12,950 földbirtokost, 355,250 szellemi munkást, 192,350 iparost és 815,100 földművest, tehát összesen 1.762,918 embert.

A városi közgyűlés második napja

Debrecen város törvényhatósági bizottsága tegnap délelőtt tartotta folytatólagos közgyűlését. Ezen a napon épügy, mint az előzőn, a bizottsági tagok nem nagy érdeklődést mutattak a közgyűlés iránt. A gazdalközlenség köréből azok a bizottsági tagok is hiányoztak, akik tegnap megjelentek volt. A közgyűlés második napja általában a legnagyobb egyhangúságban folyt le.

A folytatólagos közgyűlést Miskolczi Lajos főispán délelőtt 9 órákor nyitotta meg.

Dr Tóth Emil tanácsnok előadta, hogy a debreceni kéményseprő munkások beadványt intéztek a várososhoz, melyben hivatkozva a nagy drágaságra, továbbá a kéményseprési és az ezzel kapcsolatos munkák díjainak csekélységére, kérték a várostól a munkabérek fel-emelését. Az előadó javasolta, hogy a közgyűlés a kéményseprési és az ezzel kapcsolatos munkabéreket október 1-ig visszamenőlegesen 100 százalékkal emelje fel.

A közgyűlés a kérelemnek helyt adva, az előadói javaslatot elfogadta.

Szabó Lajos debreceni és Bakóczy György hajduböszörményi lakosok gyógytárnyitásra kértek engedélyt. A kérelmet a közgyűlés elutasította.

Segélyezések

Dr Csűrös Ferenc kulturtanácsnok előadta, hogy az Országos Menekültügyi Hivatal debreceni kirendeltsége legutóbb anyagi támogatást kért. A tanács azt javasolta a közgyűlésnek, hogy szavazzon meg 25 ezer korona segélyt, melyből elsősorban vagonlakók segélyeztessenek. A közgyűlés a 25 ezer korona segélyt megszavazta.

A közgyűlés 1000 korona segélyt szavazott meg a Patronage Egyesületnek.

A Siketnémákat Gyámolító Egyesület anyagi támogatást kért a várostól. A közgyűlés 10 ezer korona segélyt szavazott meg, egyben utasította a városi tanácsot, hogy keresse meg Hajdu és Szabolcs vármegyék közönségét, hogy hasonlóképpen támogassák a siketnémákat, annyival is inkább, mivel a Siketnémák debreceni intézetének legtöbb növénye Szabolcs és Hajdu vármegyék területéről való.

Az izr. nőegylet népkonyhája részére tűzifa segélyt kért.

A közgyűlés a kérelemnek helyt adva, utasította a tanácsot, hogy az izr. nőegylet népkonyhája részére 4 öl dorong fát díjmentesen utaljon ki.

Dr Tatay Zoltán tb. tanácsnok bejelentette, hogy az állami anyakönyvi hivatal 4 anyakönyvvezetője kedvezményes áru tűzifát kért a várostól. A jog-és pénzügyi bizottság a kérelmet indokolatlannak találta.

Ekly József: Erősen tiltakozom ez ellen, mert az állami anyakönyvi hivatal 4 anyakönyvvezetője a lakosság személyügyeit hathatósan támogatja és szolgálja. A hivatal majdnem 150-500 ezer korona hasznót hajt a városnak és nem volna igazságos, ha a közgyűlés a kérelmet elutasítaná, annyival is inkább, mivel tavaly ebben a kedvezményben

a hivatal 4 anyakönyvvezetője amugy is részesült.

Zöld József: Jön aztán utánuk a rendőrség és a többi állami hivatalnok.

Ekly József: Ezeket majd elutasítjuk. Követelem tehát a kérelmük teljesítését.

Márk Endre: Utána jártam s kijelenthetem, hogy a hivatal a legpedánsabban van vezetve. Én a kérelmet megadhatónak tartom azzal a jogfentartással, hogy a kedvezményben kizárólag csak az állami anyakönyvi hivatal anyakönyvvezetői részesíthetők.

Dr Tatay: Örülök az elhangzott beszédeknek. Magam is azon az állásponton voltam, hogy a kérelmet a közgyűlés teljesítse.

A közgyűlés ezután kimondta, hogy a 4 állami anyakönyvvezetőnek a kedvezményes áru tűzifát engedélyezi.

Debreceni Jenőt nyugdíjazták

Dr Zempléni Kornél tb. tanácsnok bejelentette, hogy Debreceni Jenő, a világitási vállalat igazgatója nyugdíjaztatása tárgyában kérvényt adott be. A kérvényt a nyugdíj-ellenőrző bizottság felülvizsgálta és a nyugdíjazását javasolja.

A közgyűlés ennek alapján kimondta, hogy Debreceni Jenő világitási vállalati igazgatót december 1-ével nyugdíjazza, egyben felhívja, hogy lakását legkésőbb 1922 január 1-én adja át a tanácsnak.

Csontos László, a volt tejgazdasági hivatal vezetője végkielégítést kért. A közgyűlés a kérelmet teljesítette.

A mezőgazdasági bizottságnál a volt városi tejgazdasági földek hasznabérleti szerződésének átruházása ellen beadott fellebbezését a közgyűlés levette a napirendről.

A fakompetencia

Dr Tatay Zoltán tb. tanácsnok bejelentette, hogy dr Polgár Dániel ügyvéd és dr Komlóssy Imre főszerkesztő az 1919. évi fellejtmény utólagos kiadását megtagadó tanács határozat ellen fellebbeztek. A jog- és pénzügyi bizottság azt javasolja a közgyűlésnek, hogy a fellebbezést utasítsa el.

Suhajda Béla bizottsági tag a tanács határozatát kifogásolta. Elmondta, hogy a fellejtmény régi joga a debreceni háztulajdonosoknak. A nevezett háztulajdonosok önhibájukon kívül nem vehették ki a fellejtményeket. Most, mikor másfél évi várakozás után végre kiakarták venni, akkor kérelmükkel szemben a tanács ridegen begombolkozott. Ez jogfosztás.

Suhajda: Én tehát javasolom az előadói javaslattal szemben, hogy a közgyűlés a fellebbezést fogadja el és utasítsa a tanácsot, miszerint a szóbanforgó fellejtmények kiváltására új terminust tűzzön ki.

Miskolczi Lajos főispán a két javaslatot szavazás alá boesájtotta.

A közgyűlés nagy szótöbbséggel az előadói javaslat mellett foglalt állást.

Apróbb ügyek letárgyalása után az ülést Miskolczi Lajos főispán kevéssel 10 óra után berekesztette és ezzel a közgyűlés véget ért.

— **Az Egyetemi Kör műsoros estélye.** Többször felhívtuk már olvasóink figyelmét arra a művészestélyre, melyet december hó 5-én hétfőn este 8 órai kezdettel rendez az Egyetemi Kör a Vigaszínház mozgó helyiségében. Az est gazdag műsora a mai nap folyamán egy újabb művészi számmal bővült, amennyiben a rendezőségnek sikerült *Nedecky Babát* egy klasszikus tánc eljátszására megnyernie. Az est minden egyes száma megemlíti a külön megemlést. de különösen megemlíti a művészi műsorból *Höchl Margit* zongoraszámit, *Juhász Géza* felolvasását és a *Hollói Cupido* előadását. *Herceg Ferencnek* ez a bájos biedermeier vigjátéka *Halassy Mariskával*, a Csokonai színház kiváló művésznőjének rendezésében kerül színre s a szereplők *Madisar Titi*, a finom egyéniségű előadó, *Katy Bóra* és *Lukács Béla* az ő avatott vezetés mellett biztosítják az előadás műkedvelői színvonalon felülemelkedő niveljét. A Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedő cég Piacutcai üzletében kapható jegyek után akkora a kereslet, hogy az előadás előtt a pénztárnál valószínűleg már csak kevés jegy fog kerülni eladásra.

— **Az ÉME III. kerületi alcsoportja** dec. 4-én délután 4 órakor tartja havi közgyűlését az „Uránia” mozi alatti clubhelyiségben (Egyház tér 13.) A tárgysorozat egyik pontja a kerületi szervezet kiegészítése. A vezetőség kéri a rendes és választmányi tagok feltétlen és pontos megjelenését.

— **Százmillió bukás.** Bécsből jelentik: November 30-án a magyarországi születésű *Klein Sándor* helybeli bankbizományost tisztességtelen verseny miatt emelt feljelentés alapján letartóztatták. A passzívok összegét 30—100 millióra becsülik. Kleinval együtt prokuristáját és vejét, *Singer Viktort* is letartóztatták. Mindkettőt átadták a birodalmi törvényszéknek.

— **A Keresztény Nemzeti Liga** tagjait kéri az elnökség, hogy a Vasutasok Országos Gazdasági Egyesületének debreceni csoportja által vasárnap, 4-én délután fél 4 órakor a Mav. gépjármű műhely egyleti helyiségeiben tartandó közgyűlésén és ezt követő műsoros előadásán teljes számban jelenjenek meg.

— **Az eperfák védelme.** A városi tanács felhívja a város lakosságát, hogy a közutak mentén, valamint a köztereken és utcákon a selyemtenyésztés céljaira évek hosszú során át nagy áldozatokkal kiültetett eper (szeder) fák megrongálásától, letördelésétől, vagy éppen kivágásától annyival is inkább tartózkodjék, mivel a kártevőkkel szemben a legszigorúbb törvényes megterelő intézkedések fognak alkalmaztatni.

— **Eladta az anyja butorát, a hűgát pedig meglopja.** *Mészáros Lajosné* debreceni lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy míg ő látogatóban Kabán volt, azalatt valaki kifosztotta a lakását s az összes fehérneműt ellopta. A gyamu *Mészárosné* nővére, *Csopják Vilma* és ennek udvarlója, *Novák Ferenc* ellen iránt. Ugyanekkor *Csopják Vilma* ellen tett feljelentést *Kramer József* ékszerkereskedő. *Kramer* megvett *Csopják Vilmatól* 10 ezer koronáért egy szoba garnitúrát. Mikor elment a butorokért, kiderült, hogy az eladott garnitúra *Csopják Vilma* anyjé, aki az eladásról sem nem tudott, sem megbízást nem adott. *Csopják Vilma* ellen sikasztás büntette miatt eljárás van folyamatban, amit *Jánossy Zoltán* főhadnagy terhére követett el. Ugy *Csopják Vilma*, mint *Novák Ferenc* Budapestre szöktek. A rendőrség elrendelte a körözésüket.

— **Ingatlan vagyonszállás.** Amint megírtuk, az ingatlan vagyonszállásnak 1000 K-ás buzaalapon való befizetése — a szept. 8-i hivatalos lap szerint — december 7-ig eszközölhető. Hivatalos jelentés szerint a földmívelésügyi miniszteriumban csütörtök délelőtt értekezlet volt a december 7-i határidő meghosszabbítása tárgyában. A tanácskozásban — a földmívelésügyi miniszter elnökle mellett — a pénzügyminiszterium szakreferensei is részt vettek. A szűkszavú jelentésből azonban nem leszünk okosak s azt sem tudjuk, vajjon a törvény végrehajtását akarják-e elhalasztani, avagy csak azt a sokszor emlegetett december 7-i terminust akarják meghosszabbítani?

— **A Városi Képtár** mely vasárnaponként d. e. 10 órától 1-ig díjtalanul tekinthető meg, az idén 8500-an látogatták, köztük az Orsz. Református Tanáregyesület közgyűlésének tagjai, a társulati, polgári fiúiskola, a ref. tanítóképző és ref. leánygimnázium egyes osztályai. A képtár vezetősége a legnagyobb mértékben igyekszik arra, hogy minél hozzáférhetőbbé tegye a képtart, s ezért 10 tagból álló társaságnak, iskolának, előzetes bejelentés nélkül, díjtalanul megnyitja azt, bármely köznapon d. e. 10—1-ig s d. u. 4—7 óráig Fűvészkert u. 2. sz. alatt.

— **Karácsonyi vásár.** Mindenkinek emlékeztetünk el a tavalyi őszi vásár, amelyen városunk iparosai és kereskedői szép sikerrel mutatták be áruikat a nagyközönségnek. Az idei karácsonyi vásár még sikeresebbnek ígérkezik. Az Arany Bika nagyszálló fűtött díszterme izléses sátraival és berendezésével, a körfolyosó árusító helyeivel lobolineselő látványt fog nyújtani. A vásáron a nagyközönség karácsonyi bevásárlásait a cégek ottani lerakataiból a legelőnyösebben elidhatja. A rendezőség gondoskodott arról, hogy az egész vásár derűs jókedvvel folyék le. Lesz csárda, buffet, mozgóposta, confetti, kabaré, cigányzene, tombola. Külön érdekesség lesz a műbecsi tárgyak eladása, amelyre bárki bizományba adhat mindenféle értékes, műbecsel bíró tárgyat. A nagyarányú vásár ünnepies megnyitása a jövő héten szombaton délelőtt 11 órakor lesz. Jegyeket a megnyitástól kezdődőleg a pénztár árusít személyenként 10 koronáért, a díszterem páholyait a rendezőség 50 koronáért adja ki s erre már is számos előjegyzést eszközöltek.

— **Husfűtölés** pontosan és kifogástalanul Zöldfa-utca 3. sz. alatt.

— **Az olaszliszka Bodrog-híd.** Budapestről jelentik: Ma délelőtt Olaszliszka község küldöttsége tisztelgott *Kutkafalvy ny.* államtitkár vezetésével *Hegyeshály Lajos* kereskedelmiügyi miniszternél. A küldöttség azt kérte a minisztertől, tegye lehetővé, hogy a tokaji vasúti híd felépítése folytán az ott feleslegessé vált repülő fahidat Olaszliszkan a Bodrogon át építsék meg. A községnek szüksége van a hídra közlekedési szempontból és annak idején a románok kivonulása után a hídhoz szükséges faanyagot ebből a községből szedték össze. A kereskedelmi miniszter megígérte, hogy azon lesz, miszerint a Bodrogon való közlekedés megteremtéséhez hozzájáruljon. A küldöttség a választ megnyugvással vette tudomásul.

— **MOVE közlemény.** Karácsonyi ajándéknak alkalmas művészi kivitelű háziipari gyermekjátékok, női ruhaszövet, cipőkrem, fém tisztító, olesó férfiruha kapható a MOVE titkári hivatalában (Sas-u. 4. II. 2.) hétköznapokon délelőtt 9—12 óráig. Nem tagok is vásárolhatnak. *Titkárnő.*

— **Dienes képkiallítása** a városházán díjtalanul megtekinthető reggel 10-től este 7 ig

— **Dr Öreg Béla ny. kir. járásbíró** ügyvédi irodáját Deák Ferenc-utca 3. szám alatt (Royal-épület) megnyitotta.

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök Igazságban:
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amén.*

A Zoványi-Kovács-ügy az ítélőtábla előtt

Nyolc hónapra szállították le a büntetését

A debreceni kir. ítélőtáblán tegnap tárgyalta *Zoványi Jenő* dr egyetemi tanár és *Kovács Lajos* iparostanonciskolai tanár izgatási ügyét. Az ügyészség azzal vádolta őket hogy a tanítók szakszervezetének 1919 március 23-iki gyűlésén a vallásoktatás ellen nyilatkoztak s követelték a vallásoktatásnak az iskolákból való kiküszöbölését. A kir. törvényszék izgatás büntetésében mondta ki őket bűnösnek s *Kovács Lajost* 2 évi, *Zoványi Jenőt* másfél-évi börtönrre ítélte.

Fellebbezés folytán került az ügy a kir. táblához első ízben ez év június 16-án, amikor is *Kolbenhayer Kalman* dr kuriai bíró tanácselnök a bizonyítás kiegészítését rendelte el azzal az indoklással, hogy a törvényszék fő tárgyalásán kihallgatott tanúk vallomása nem szolgáltatott oly alapot, melyre ítéletet lehetne hozni.

A törvényszék fogantatott a kir. tábla rendelkezését s a kihallgatott tanúk kedvezően vallottak. A tanúk vallomása szerint az említett tanítói szakszervezeti gyűlés nem határozott a vallásoktatás eltörlése dolgában, minthogy annak eltörlését a munkástanács már előbb elrendelte. E gyűlés csupán arra szorítkozhatott, hogy az eltörlőt vallásoktatás pótlása dolgában hozzon elvi határozatot.

Kovács Lajos a gyűlésen a munkástanács határozatát jelentette be, *Zoványi Jenő* dr pedig az egyház és állam szétválasztása elvének helyességét hirdette s a gyűlésen azt a kérdést tette vita tárgyává, hogy ezen elv alkalmazása, kapcsolatban a vallásoktatás más alapokra való helyezésével, vajjon milyen következményekkel járna az egyházra nézve.

A törvényszék a tanúkihallgatásokról szóló jegyzőkönyveket felterjesztette a táblához, melynek büntető tanácsa *Oláh Miklós* kuriai bíró elnökle alatt tegnap tárgyalta az ügyet. Az előadó bíró, dr *Sárothy Zoltán* ismertette az ügyet s utána a védők kérték a tábla első határozatának felolvasását, továbbá *Lefkovits Vilmos* dr és a ref. leánygimnázium és az izr. polgári leányiskola tanári kara ez ügyben tett vallomásainak felolvasását. A kir. tábla mindkét kérelmet teljesítette.

Fényes Endre dr tartotta meg ezután védőbeszédét, melyben részletesen foglalkozott a *Zoványi* ellen felhozott váddal. Vitatta, hogy a vallás oktatás eltörlése bolsevista törekvés volna, mert azt már egyes nyugati államok sikerrel keresztülvitték s ez nem vált a vallásos érzés kárára. *Zoványi* beszédének tulajdonképeni tárgya az volt, hogy a hittudományi kar távolították el az egyetemről s csak a kevésbé művelt hallgatóság téve-zhette össze e két kérdést. — Teljes felmentést kér.

Jakobovits József dr., *Kovács Lajos* védője *Lefkovits Vilmos* azon vallomására támaszkodik, mely szerint nem *Kovács*, de ő gyakorolt pressziót a tanítók szakszervezetére. Kéri *Kovács* felmentését.

Hangel Károly dr főügyész helyettes röviden kijelenti, hogy a vádat fentartja.

Zoványi Jenő dr védőbeszédében azt fejtette, hogy ő egyházpólitikai téren vallott meggyőződéseinek értelmében beszélt s annak tudatában, hogy Magyarországon mindig szabad volt a törvények megváltoztatására törvényes eszközökkel törekedni. Elvei megvalósítására a liberális korszak nem volt alkalmas erőtlensége miatt. Mindig a jövő iskolájáról beszélt s a külföldre hivatkozott beszédében. Nem volt barátja a proletárdiktaturának s ő akadályozta meg azt, hogy az egyetemi tanács üdvözölje a tanácsköztársaságot. Ő nem a vallásoktatás eltörlését, csupán annak az iskolából való kizárását követelte, hogy az oktatás kizárólag az egyház feladatává tétessék. Meghurcoltatásáért a táblától kér elégtételt.

Kovács Lajos rövid beszéde után a tábla büntető tanácsa határozathozatalra vonult vissza s hosszabb tanácskozás után hirdette ki *Oláh Miklós* elnök a határozatot, mely szerint a debreceni kir. ítélő tábla indokainál fogva helybenhagyja az elsőfoku bíróság ítéletét, a vádlottak büntetését azonban 8—8 hónapi börtönrre szállítja le.

Az ítéletben *Hangel Károly* főügyész helyettes megnyugodott, a védők semmiségi panaszt jelentettek be.

— **Új debreceni polgárok.** A közgyűlés Grosz Ignác mérnöki főszámvévőt 500 korona, Farkas István kerékgyártót 2000 korona, Daróczi Jenő gazdalkodót 2000, Gede János henteset 300, Szőke Ignác gazdasági intézőt 1000, Kupferschein Béla háztulajdonost 10,000, Klein Sándor kereskedőt 10,000 korona illetéki díj lefizetése mellett, Máthé János tanácsost pedig díjmentesen Debrecen város községi kötelékébe felvette. A községi kötelékbe való felvételt kilátásba helyezte Schubert Ferenc osztrák állampolgár kéményseprő segédnek 500, Köszner József cseh állampolgár vendéglősnek 5000 korona és Pasieka Valentin gépgyári lakatos lengyel állampolgárnak 500 korona illetéki lefizetése ellenében.

— **Körösmari palackok és ivóedények hitelesítése.** A kereskedelmi és iparkamara közli, hogy a kereskedelmi m. kir. miniszter újabb rendelete értelmében a körösmari palackokon, ivóedényeken stb. a gyári jel közteljes alkalmaszának időpontjául 1923. évi január hó elsejét állapítja meg. Ennélfogva ezen határidőig az előbb említett palackok, ivóedények stb. gyári jel nélkül is elfogadható hitelesítésre. Egyben eirendeli a kereskedelmi m. kir. miniszter, hogy 1923. évi júni 30-án tul cly hitelesített palackok és poharak, amelyek az előírt gyári jellel ellátva nincsennek, sem forgalomba nem hozhatók, sem eladásra készen rakaton nem tarthatók.

— **Bajtársi összejövetel.** Szibériában volt hadifogolytisztek (jelöltek) f. hó 4-én, vasárnap este 8 órakor a Bika-kávéházban bajtársi összejövetelt tartanak.

— **Megindulnak a földgázutak.** Budapestről jelentik: Intézkedés történt, hogy Zala- és Tolnamegyék területén levő földgáztelepeket felkutatassák és Budapest környékén egész Keeskeméig fognak megindulni a földgázutak a jövő év tavaszán.

— **Halálozások.** Kigyós Károly ref. 22 éves, Tamas János bankhivatalnok r. kath. 26 éves, Kiss Lajosné Horváth Eszter ref. 58 éves, Sipos Sándor ref. 2 hónapos, Czikola Mária ref. 24 éves.

Művészet

Höchtl Margit mai hangversenye. Hangverseny szezonunk egyik kiváló eseménye Höchtl Margit művésznőnek ideai bemutatkozása. A művészetben legkényesebb közönségünk a Budapesten tartott önálló zongoraestélyében tüntetően elhalmozta tetszésének minden jelével s úgy a zenei, mint a napi-

lapok kiemelték a színezésben elért fejlődését. Akiknek még emlékeztükben van az a meleg ünneplés, melyben a múlt évben is részesítették, örömmel várják a Dohnányi-darabok interpretálásának bemutatását. Ezekon kívül is oly nagyszabású műsorral lepi meg Höchtl Margit hallgatóit, mely az itteni estélyeken szinte egyedül áll. Haydn, Beethoven, Brahms, Moscheles és Chopin szerzeményei egészítik ki a műsort.

SPORT

A DMTK ifjúsági szakosztályi ülése vasárnap délelőtt 10 órakor lesz megtartva a nagyállomás II. osztályu éttermében.

SZÍNHÁZ.

Szombaton C) bérletben a **Bucsukeringő** kerül színre.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

„A Stambuli szüz“ (The Virgin of Stambul) tegnap este volt a bemutatója az Urániában, H. H. van Loan nagyszerű műve, erotikus miliójú csodaszép regényének a Stambul szüznék, melyben Priscilla Dean művészi játékával frappirozza a közönséget. Ennél szebb filmet az idén még nem láttunk. Az előadások, melyek ma is 5, 7 és 9 órakor kezdődnek rendes helyárrakkal, tegnap állandóan telt házak előtt folytak le. Utalvány jegy érvényes. E gyönyörű műsor holnap vasárnap utoljára látható.

Baranya felszabadulása, a magyar hadsereg bevonulása Pécsre az Uránia mai műsorában filmen látható.

Hétfőn az Urániában két elsőrangú sláger film kerül bemutatásra „A Morális öngyilkosság“ elsőrangú modern társadalmi dráma 6 felvonásban és a „Haláltutaj“ szenzációs dráma 6 felvonásban. Miután az előadás két és fél órát tart — hétfőn és kedden 6 és fél 9 től lesznek! Rendes helyárrakkal! Utalvány érvényes!

Óriási hibáz maga ellen, ha nem nézi az Uranusban vasárnap, dec. 4-én **Hans Mirendorf** „A kétlekű emberben.“ A világhírű művész egyik legnagyobb alkítása megfogja hódítani a közönség legszelesebb rétegeit is.

Uranusban dec. 11-én, vasárnap a **Halálzoké** szenzációs cirkusz kalandorfilm.

Baranya felszabadulása, a magyar hadsereg bevonulása Pécsre minden előadáson filmen mutatja be az Apolló.

Korzikai nász a párisi Pathé filmgyár remeke, forró és szenvedélyes szerelmi történet eredeti helyszíni (korzikai) felvételekkel, a főszerepben Henry Krausz a comedie française nagyevű színésze, a tegnapi bemutatón osztatlan tetszést aratott az Apollóban. — Előadások 5—7 és 9 órakor. Jegyelővétel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Elvesztett csütörtökön este a Piac-u. egy fél briliáns fülbevaló. Megtaláló illő jutalomban részesül. Nábráczky, Piac-utca 77.

Fehérhímzéshez és recézéshez munkatársakat keresek. Csapó 35. udvarban jobbra.

Egy telje en jó karban levő keveset használt Singer-féle varrógép elutazás miatt jutányos áron azonnal eladó. Malomköz-utca 4. szám alatt.

Belyegzőgyár és vésőintézet: PAULÓ I. Sathyányi-utca 22. Telefon 1355.

Vastartány 350 literes olcsó áron eladó. Burgundia-utca 5. sz.

Forgács István művészi Badoqos-u.

Hajdusági Répes Naptár

December hó 15-én fog megjelenni a „Hajdusági Répes Naptár“.

A naptár egy szellemi részével, mint más érdekes tartalmánál fogva értékes ajándéka lesz mindazon előfizetőinknek, akik legalább egy negyedévre előfizetnek a HAJDUFÖLDRE. A naptárban elhelyezendő hirdetések a HAJDUFÖLD kiadóhivatala veszi fel.

Kis ház jókarban, 950 öf telekkel konyhakertnek eladó.

Nemes-utca 7. szám (Tócs kert.) Értelkezhetni: **Szent Anna-u 5. l. em.**

A tőzsde Magyar korona: 80.

A mai tőzsdén uralkodott tájékoztatás miatt a hangulat nyitáskor rendkívül bizonytalan volt. Az irányzat lanya volt. Az összes értékekben nagy számú eladók jelentkezték, de csak igen kevés forgalom tudott kifejlődni, mert a bőségben levő árú nem lehetett kellőképp elhelyezni. Közvetlenül a tőzsideő vége előtt a piac kissé megélenkült, azonban ez az árfolyamok alakulására nagyobb hatást gyakorolni nem tudott. A kuliszpiacban Államvasutban a tőzsideő második felében véleményes vásárlások voltak, úgy hogy ez a papír néhány ponttal megjavult. A bankpiac osendes és üzletellen. Az árfolyamok lemorzsolódtak. A malompiac rendkívül üzletellenül indult. Később a helyzet azonban egy kissé megjavult és az összes értékek az Első Budapesti Gőzmalom kivételével a nyitási nívó fölött zárultak. A bányapiac eseménytelen volt — Az Általános község 200 ponttal tudta megjavítani árfolyamát. A vaspiacban a tőzsideő második felében az értékek megjavították árfolyamukat. A vegyespiacban nyomott hangulat mellett az irányzat különösen a tőzsideő második felében nem volt egységes. A tőzsideő elején a véleményes vásárlások lebonyolításánál mindenütt az eladók voltak túlsúlyban. Később véleményes vásárlások voltak Bar-ti szeszben, Klotildban, amelyek élénkítő tendenciát mutattak. Chinoinban, Hungária mütr. ban csak igen csekély üzlet volt. A fapiacban nagyon üzletellen az irányzat és csak a tőzsideő későbbi folyamán tudott a helyzet egy árnyalattal megjavulni. Az O. fát egy kissé élénkebb forgalom mellett kötötték és így 50 pontos árnyereségre tudott szert tenni. A többi értékek jelentékenyen lemorzsolódtak.

Budapesti zárlat.

Magyar hitel 1900, Osztrák hitel 1040,

Angol-Magyar 1160, Leszámitoló bank 1125, Magyar-Olasz 310, Jelz hitelbank 275, Hazai bank 635, Salgó 4550, Rimamurányi 2790, Közuti 975, Déli vasút 1329, Államvasút 3150, Keresk. bank 7125, Általános takarékos 980, Pesti hazai 24300, Borsod-miskolci 8230, Concordia 2125, Budapesti gőz. 560, Gizella 2425, Hungária 3200, Viktória 19700, Beocsini 6200, Kohó 5050. Általános község 10850, Uríkányi 6000, Adria 7000, Atlantic 2825, Levante 6950, Trust 1925, Gans Danubius 31300, Ganz villamos 5650, Lipták 502, Magy. ac 1 2500, Schlick 1070, Wörner 610, Brassói 3450, Izzó 5150, Spódium 2400, Hazai faterm. 2050, Klotild 3350, Erdő 1090, Nasic 17400, Neuschl Licht 815, Orsz. fa 1700, Telefon 4150.

Valuták.

A valutapiac rendkívül bizonytalan és ideges volt. A legtöbb értékben fluktuáló árfolyamok kerültek felszínre. Egyes valuták némileg megszilárdultak, így Napoleon, f. frank és lei. A dollár fluktuáló árfolyamok mellett nyitási nívója fölött zárult. A márka elérte a 440 es jegyzést, amely után 427 ig esett vissza. Napoleon 2550—2600, Angol font 2600—2650, Dollár 660—675, Francia frank 5050—5150, Márka 417—27, Lira 2920—2980, Osztrák kor. 1200—1300 Rubel 3300—3400, Lei 565—576, Szokol 755 765, Svájci frank 12600—12700, Korona dinár 970—1000, Lengyel márka 19.50—20.50. **Zürichi zárlat:** Berlin 255.—, Holland 187.25, Newyork 525, London 2115, Páris 3810, Milanó 2205, Brüsszel 3700, Prága 580, Budapest 80, Zágrab 185, Bukarest —, Varsó 15, Bécs 0'17, Osztrák belyegzett 10.

Utőtőzsde. Az utőtőzsde tekintettel a prolongációs napra értékhiányban szent edett. Egy kuliszban a Magyar Hitelben volt darab hiány. A prolongáció általában simán ment. Magyar Hitel 1910, Déli vasút 1300 (15), Salgó 5500—550, Vasuti forgm. 2150.

Ezüst korona nagyon lanya 53, forint 86.

A valutapiac kissé ellanyhult, különösen nyugati valutákba. A dollár 657-ről 650 re esett, majd 648-ig volt kénytelen engedni. Az irányzat általában tartott.

Terménytőzsde.

A terménypiacban a hangulat ismét lanya volt, azonban nagyobb kötések is fordultak elő búzában és kenyérmagvakban. Az üzleti forgalom megközelítőleg 20 vagonra terjed. A buza ma újból 33 ponttal, a rozs 40, a takarmány árpa 50, a köles 50, a zab 10, a tengeri 50 ponttal esett.

Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 2250—2275, fehérmegyei 2250—2265, pestmegyei 2250—2265, rozs 1430—460, takarmány árpa 1750—1800, sörárpa 1925 75 köles 1800—850, zab 1530—575, tengeri 1875—925, repce 30—32, Korpa 1040—1090.

A liszt és őrlemények piacán a korpa 30 ponttal olcsóbbodott.

A vetőmagpiac irányzat lanya, kötés egyáltalán nem fordult előtt.

Sertésjelentés. Zárt vásári maradvány 682, érkezett 12, eladatott 25. Szabadvásári maradvány 1685 sertés és 7 malac. Érkezett 199 sertés, eladatott 50 sertés.

Árak zsirsertés fiatal nehéz 80—82, könnyű 75.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat esztőt legeslegérágabban vessz. **Simon György** DEBRECZEN Kossuth-u. 11.

ZONGORA

gyakorló órákra bérbe kiadó :: Piac-u. 58. III. lépcső, II. emelet, 36. ajtó.

Árverési hirdetés

A katonai beszerzési csoport különféle árucikkei (cipők, szabó és cipész kellékek, női és férfi ruházati cikkek) folyó hó 9 és 10 órakor a Pavillon laktanyában nyilvános árverésen eladtnak. Részletes tájékoztatás a körlet hadbiztonságnál (Péterfia laktanya) nyerhető. **SZEGEDY** hadbizt. főnök

ÓCSKA vasat, rozet és mindennemű fémét legmagasabb árárt vesszék. Kovácsoknak használható becserelek. Nagyobb tételt elszállított. **STEINER, Eötvös-u. 110.**

Rikkancsok azonnal felvételnek lapunk kiadóhivatalában.